

Kantoren van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) te Aalst

Architectenbureau De Smet Vermeulen

Foto's: Bart Van Leuven

Het is geen toeval als dit kantorencomplex voor de Vlaamse Milieumaatschappij zich een de "Belgian Building Awards 2005" zag toebedeeld. Door de ingreep van de architecten De Smet Vermeulen werd inderdaad een volledig bouwblok in het centrum van de stad Aalst, geherstructureerd en heropge-waardeerd. Deze verwezenlijking is meer dan louter een kantorencomplex, ze vormt een samenbundelend element van de wijkbewoners, de verschillende openbare instellingen die er hun kantoor hebben – VMM en OCMW – en de stad Aalst.

Om het nieuwe gebouw gemakkelijk te laten aanvaarden door alle actoren, hebben de architecten, van bij het eerste ontwerp van het project, een oprechte dialoog en een klimaat van actieve medewerking ingesteld tussen de directie en de bedienden van de VMM en het OCMW, de stad Aalst en de bevolking.

De behoeften en de bezorgdheden van elke betrokkene werden aanhoord en verwerkt in het project.

Voor de VMM was het belangrijk om het milieu-aspect te kunnen integreren in dit project, zodat haar inzet voor de promotie van een ecologische en duurzame aanpak duidelijk zou blijken. Om tegemoet te komen aan deze ecologische doelstellingen, concentreerden de architecten zich op twee aspecten: de duurzaamheid en de flexibiliteit. Enerzijds, werden duurzame materialen gebruikt. Anderzijds bouwden de architecten een laagenergiegebouw waar elke verbruiksparemetrie met de informatica wordt aangestuurd – verlichting, ventilatie, verwarming, ... De soms weinig opportune ingreep van het perso-

neel is hierdoor niet langer vereist en het binnenklimaat is steeds goed gereguleerd. De flexibiliteit van de ruimten blijkt uit de gemeenschappelijke ruimten – onthaal, auditorium, cafetaria – en de kantoren, met beperkte afmetingen maar functioneel en moduleerbaar.

Voor de stad Aalst, mocht het project geen hinder meebrengen voor de wijk. Als gevolg werden de parkingplaatsen, die voorheen in open lucht waren, verplaatst naar een ondergrondse parking over twee niveaus: één niveau voor de VMM, en één voor het OCMW.

De zorg van de wijkbewoners tenslotte was dat het project hun levensomgeving zou verrijken. Hiermee is rekening gehouden door twee ruimten te schep-

pen, één openbare ruimte, de andere semi-openbaar. De bewoners hebben de hinder gedurende de constructiefase dan ook goed verdragen. De communicatie heeft zijn vruchten afgedragen aangezien de bewoners zich deze ruimten tegenwoordig hebben “toegeëigend” wat de beste bescherming is tegen vandalisme ...

Wanneer de VMM een beroep gedaan heeft op beide architecten, bevonden

hun kantoren zich reeds op het terrein in een bestaand rusthuis zonder architecturaal of historisch belang, dat integendeel, de eenheid van de wijk doorbrak. De nabijheid van het station van Aalst was een bepalend element in de beslissing van de VMM om op dit gebied te blijven. De architecten waren onmiddellijk overtuigd dat een afbraak van het bestaande rusthuis toeliet om alle mogelijkheden van de site optimaal te benutten. Ze konden de lokale overheden overtuigen om enkel de oude pastorie te behouden, die werd verbonden aan de nieuwbouw in baksteen door een glazen volume dat de overgang verzorgt.

Erg snel hebben de architecten gewerkt rond de symboliek van de honderdjarige boom die op de site stond. Deze is bewaard aangezien hij de stille getuige is van de hechte band tussen de wijk en het project.

Deze boom was het centrale en symbolische element van de reflexie over de site, zodat de architecten het gebouw in U-vorm rond deze boom hebben georganiseerd. Hij is het centrum

geworden van de semi-openbare tuin aan de straatzijde. Deze groene ruimte is ontegensprekelijk een meerwaarde in deze sociale wijk uit de 19de eeuw. De organisatie van het park speelt met verschillende sferen en integreert het werk van een lokale kunstenaar. Deze artiest voelde de impact van deze boom perfect aan en gebruikte hem dan ook als inspiratiebron voor zijn werk... Een interactie ontstaat tussen het gebouw, de boom, het kunstwerk!

